

HUMAK[®]

Humakin kestävyys- raportti 2025

Rehtori, toimitusjohtajan esipuhe

Strategiamme 2025–2030 lähtökohtana on toimia ihmisen puolella kestävästä huomista rakentamassa. Arvomme – yhteisöllisyys, vastuullisuus, yhdenvertaisuus ja inhimillisyys – ohjaavat kaikkea tekemistämme.

Julkaisemme nyt ensimmäistä kertaa kestävyysraportin ammattikorkeakoulujen yhteisen Arenen raportintimallin mukaisesti. Kestävyysraportointi on meille ennen kaikkea kehittämisen väline.

Vuosi 2025 oli Humakille merkittävä askel vastuullisuustyössä. Vastuullisuusryhmä aloitti toimintansa elokuussa 2025, ja työtä tehdään kaikilla vastuualueilla: koulutuksessa, TKI-toiminnassa ja johtamisessa. Viimeisin henkilöstötutkimus osoittaa myönteistä kehitystä: 92 % henkilöstöstä kokee voivansa tehdä työtään ympäristölle kestäväällä tavalla, kun vastaava luku vuonna 2024 oli 87 %.

Vuosina 2024–2026 ammattikorkeakoulut ovat kehittäneet yhteisen kestävyysraportointimallin, ottaneet käyttöön TKI-toiminnan vastuullisuuskriteeristön ja arvioineet kestävyyskypsyttään ensimmäistä kertaa yhdenmukaisesti koko kentällä. Tämä yhteinen pohjatyo näkyy myös tässä raportissa.

Syksyllä 2026 käynnistämme Humakin kestävyysohjelman päivitystyön. Uusi ohjelma pohjautuu Arenen laatimaan Ammattikorkeakoulujen kestävyysohjelmaan 2026–2030, joka linjaa koko kentän yhteiset lupaukset koulutuksen, TKI-toiminnan, johtamisen sekä ilmasto- ja luontotyön osalta.

Humakista valmistuvat osaajat toimivat aloilla, joilla sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys rakentuu: yhteisötyössä, kulttuurituotannossa ja kielellisessä saavutettavuudessa. Jokainen opiskelija vie mukanaan kestävyysosaamista, joka vaikuttaa yhteiskuntaan pitkään valmistumisen jälkeen. Se on Humakin kädenjälki.

Jukka Määttä

Kestävyyssraportin sisältö

1. Yleiset laatimisperiaatteet.....	4
2. Hallinto ja johtaminen	6
3. Strategia ja arvoketju	10
4. Kaksoisolennaisuusarviointi	13
5. Ympäristövastuu ja hiilijalanjälki	15
6. Sosiaalinen vastuu	18
7. Koulutuksen kädenjälki	25
8. TKI-toiminnan kädenjälki	28

1. Yleiset laatimisperiaatteet

Yleiset laatimisperiaatteet

Raportointikausi ja viitekehys

Tämä kestävyysraportti kattaa raportointijakson 1.1.–31.12.2025. Raportti on laadittu ammattikorkeakoulujen yhteisen Arenen raportointimallin mukaisesti ja pohjautuu EU:n yritysvastuu-raportointidirektiiviin (CSRD) sekä ESG-viitekehykseen.

Raportti on Humakin ensimmäinen. Sen yhteydessä on dokumentoitu kehittämiskohteet tiedonkeruun ja vastuullisuustyöhön.

Rajaukset

Raportti kattaa koko Humakin toiminnan: koulutuksen, TKI-toiminnan, johtamisen, korkeakoulupalvelut ja kumppanuudet. Humak ei ole tällä raportointikaudella toteuttanut kaksois-olennaisuusanalyysiä.

Raportista on rajattu pois lakisääteiseen toimintakertomukseen kuuluvat tiedot sekä alihankintaketjujen vastuullisuus ja hiilijalanjälki. Raportti on itsenäinen eikä ole osa minkään muun organisaation vastuullisuusraportointia. Raportoinnin oikeellisuuden on varmistanut vastuullisuusryhmä, ja johtoryhmä on hyväksynyt raportin ennen julkaisua.

Tiedot perustuvat Humakin omiin tiedonkeruujärjestelmiin, kuten Peppiin, Reportroniciin ja Arenen hiilijalanjälkilaskuriin. Koska kyseessä on ensimmäinen raportointivuosi, vertailutiedot ovat käytettävissä täysimääräisesti vasta seuraavasta raportointivuodesta alkaen.

Keskeisimmät raportissa käytetyt termit

Vastuullisuus viittaa toimintatapaan: miten Humak käytännössä toimii kestävyysedistämiseksi, tunnistaa vaikutuksensa ja johtaa niitä tavoitteellisesti.

Kestävyys viittaa ensisijaisesti tavoitteeseen: toimintaan, joka turvaa ekologiset, sosiaaliset, kulttuuriset ja taloudelliset edellytykset myös tulevaisuudessa.

Jalanjälki tarkoittaa Humakin toiminnan suoria ympäristövaikutuksia.

Kädenjälki tarkoittaa myönteistä vaikutusta, jonka Humak mahdollistaa opiskelijoille, kumppaneille ja yhteiskunnalle koulutuksen ja TKI-toiminnan kautta.

2. Hallinto ja johtaminen

Vastuullisuuden johtaminen Humakissa

Vastuullisuus on sisällytetty Humakin strategiaan 2025–2030, jonka tunnus ”Ihmisen puolella, kestävän huomisen rakentaja” ilmentää koko toimintaa läpileikkaavaa sitoutumista. Strategian visio asettaa tavoitteeksi kestävän kädenjäljen yhteiskuntaan, ja vastuullisuus on yksi neljästä Humakin arvosta yhteisöllisyyden, yhdenvertaisuuden sekä inhimillisyyden rinnalla. Kestävyys läpileikkaa koulutusta, TKI-toimintaa ja soveltavaa tutkimusta neljän teeman kautta: kestävämpi maailma, hyvinvoivat yhteisöt, nuoret ja osallisuus sekä kulttuuri muutosvoimana.

Vastuullisuustyötä ohjaa strategian lisäksi Humakin kestävän kehityksen ohjelma Kestävästi yhteisöllinen Humak (2023), jonka tavoitteena on rakentaa kestävää ja vastuullista maailmaa vahvistamalla yhteisöllisyyttä, saavutettavuutta ja hyvinvointia. Ohjelman toimeenpanoa tukevat vastuualueittain laaditut kestävän kehityksen tiekartat, joiden etenemistä seurataan vuosittain tulosalueilla ja johtoryhmässä. Ohjelma päivitetään vuonna 2026.

Hallituksen ja rehtorin alaisuudessa vastuullisuustyötä ohjaa johtoryhmä, jolle keskeisimmät kestävyysperiaatteet ja -aloitteet viedään päätettäviksi. Koulutuksen ja TKI-toiminnan kestävyysliittävät kehittämisspäätökset käsitellään tulosalueiden ryhmissä.

Vastuullisuustyötä koordinoi elokuussa 2025 toimintansa käynnistänyt vastuullisuusryhmä, jonka puheenjohtajana toimii strategiapäällikkö. Ryhmässä on edustus koulutuksen, TKI-toiminnan, henkilöstöpalveluiden ja viestinnän tulosityksistä sekä opiskelijakunnasta. Ryhmä seuraa kestävyys- ja vastuullisuustavoitteiden toteutumista strategian mukaisesti ja osallistuu vastuullisuuteen liittyvien ohjeistusten laadintaan. Kestävyysraportin laadinnasta vastaa vastuullisuusryhmän ohjauksessa toimiva raportointiryhmä.

Alkusyksystä 2025 koko henkilöstö osallistui vastuullisuusaiheiseen työpajaan, jonka tulosten pohjalta vastuullisuusryhmä valitsi kolme vuonna 2026 käynnistettävää kehittämistoimenpidettä: vastuullisuustekojen palkitseminen, tapahtumaohjeistuksen laadinta ja kestävyysarviointi opintokokonaisuuksissa. Vuoden 2025 aikana Humakissa otettiin myös käyttöön johtamisperiaatteet, jotka ohjaavat esihenkilötyötä neljän ulottuvuuden kautta: arvostava, vastuullinen, yhdenvertainen ja rohkea johtaminen.

Humak on sitoutunut ammattikorkeakoulujen yhteiseen kestävyysohjelmaan, jota koordinoi Arene. Rehtori-toimitusjohtaja Jukka Määttä toimi vuonna 2025 Arenen kestävän kehityksen ja vastuullisuuden työryhmän puheenjohtajana, ja TKI-päällikkö Timo Parkkola Arenen kestävän ja vastuullisen TKI-toiminnan työryhmän puheenjohtajana.

Kestävyyshyöön kypsyyshystasot

Humak on asettanut tavoitteekseen saavuttaa vuoteen 2030 mennessä Arenen määrittämien kypsyyshystasojen ylimmän, strategisen (5) tason kaikilla osa-alueilla. Vuoden 2025 itsearviointin mukaan Humak sijoittuu edistyneen tason (4) piirteisiin koulutuksessa, TKI-toiminnassa sekä johtamisessa ja henkilöstössä. Ilmasto- ja luontotyössä ollaan hallitulla tasolla (3).

Vahvuus: Kestävyys on integroitu läpileikkaavasti koulutukseen, TKI-toimintaan ja johtamiseen. Kaikilla AMK-tutkinto-opiskelijoilla on yhteiset kestäväsh kehityksen opinnot (10 op) ja SDG-tavoitteet tunnistetaan kaikista TKI-hankkeista.

Kehittämiskohde: Ilmasto- ja luontotyössä seuraava askel on konkreettisten päästövähennystavoitteiden asettaminen.

Osa-alue	2025	Tavoitetaso 2030
Koulutus	Edistynyt (4)	Strateginen (5)
TKI	Edistynyt (4)	Strateginen (5)
Johtaminen ja henkilöstö	Edistynyt (4)	Strateginen (5)
Ilmasto- ja luontotyö	Hallittu (3)	Strateginen (5)

Riskienhallinta

Riskienhallinta on osa Humakin vastuullista toimintakulttuuria. Talous- ja toimintasuunnittelun yhteydessä tunnistetaan sekä hallitaan keskeisiä taloudellisia ja toiminnallisia riskejä. Vastuullisuusnäkökulmat huomioidaan tässä työssä. Riskienhallintaa kehitetään systemaattisemmaksi vuonna 2026 laadittavan riskienhallintasuunnitelman myötä. Tietoturvariskeihin on vastattu konkreettisesti osana 4Q-hankeyhteistyötä: neljän ammattikorkeakoulun yhteinen tietoturvapääällikkö aloitti tehtävässään vuonna 2025.

Humakissa on käytössä kolme kanavaa riskien tunnistamiseen ja epäkohtien esiin tuomiseen sekä henkilöstölle että opiskelijoille.

Vaikuta Humakissa -palautekanava on tarkoitettu kehitysehdotuksille, hyvälle käytänteille ja havaittujen puutteiden ilmoittamiseen. Kanavaa on hyödynnetty vuodesta 2022. Vuonna 2025 kanavalle tuli 51 aloitetta, joista 78 prosentilla oli yhteys johonkin kestävyuden ulottuvuuteen. Kulttuurinen ja sosiaalinen kestävyys korostuivat eniten.

Ilmoituskanava on tarkoitettu Whistleblower-direktiivin mukaisen väärinkäytösepäilyjen anonyymiin ilmoittamiseen.

Turvallisuuskanava palvelee läheltä piti -tilanteiden ja turvallisuuspoikkeamien kirjaamiseen. Tavoitteena on, että jokainen Humakin yhteisön jäsen kokee opiskeluympäristönsä ja työympäristönsä turvalliseksi. Toimintaa ohjaavat myös Humakin eettiset ohjeet.

3. Strategia ja arvoketju

Kestävästi yhteisöllinen Humak

Humanistisen ammattikorkeakoulun kestävän kehityksen ohjelma 2023–2030

Kestävyys koulutuksessa

Kestävän kehityksen tavoitteet ovat läpäisevästi mukana kaikessa koulutuksessamme.

Kaikki AMK-tutkinnon suorittaneet ovat käyneet kestävän kehityksen yhteiset opintojaksot, ja vastuullisuuden periaatteet ovat osa jokaista opintojaksoa.

Valmistuva opiskelija tuntee alansa kestävyys-tavoitteet ja osaa soveltaa niitä ammatillisessa tehtävässään.

Kestävä TKI-toiminta

TKI-toimintamme tähtää valitsemiemme kestävyystavoitteiden toteuttamiseen.

Tunnistamme kaikista hankkeistamme ne SDG-tavoitteet, joita hanke edistää.

Kerromme hanke-viestinnässä hankkeiden kestävän kehityksen tavoitteet ja raportoimme kehittämämme ratkaisut.

Kestävyyskriteerit huomioidaan hanketoiminnan prosesseissa suunnittelusta alkaen.

Johtaminen ja henkilöstö

Kestävyyden periaatteet huomioidaan kaikessa toiminnan ja prosessien kehittämisessä.

Toimintaympäristöjemme kehittämisessä edellytetään kestävyiden noudattamista.

Johdamme arvostavasti, vastuullisesti, yhdenvertaisesti ja rohkeasti.

Henkilöstö ja opiskelijat sitoutuvat kestävän kehityksen mukaiseen toimintaan, ja viestimme siitä aktiivisesti.

Ilmasto- ja luontotyö

Olemme sitoutuneet vähentämään hiilijalanjälkeämme.

Osallistumme ammattikorkeakoulujen yhteiseen hiililaskentaan.

Oman jalanjälkemme lisäksi tuemme ekologista kestävyttä ja elinympäristömme elinvoimaisuuden säilymistä sekä lisääntymistä.

Kestävyys Humakin strategiassa

Strategia 2025–2030: Ihmisen puolella, kestävän huomisen rakentaja

Humakin strategia 2025–2030 asettaa kestävän kädenjäljen yhteiskuntaan vision ytimeen. Vastuullisuus on yksi neljästä arvosta yhteisöllisyyden, yhdenvertaisuuden ja inhimillisyyden rinnalla.

Strategian toimeenpanoa tukee Kestävästi yhteisöllinen Humak -ohjelma (2023, päivitetään 2026), jonka tavoitteena on vahvistaa yhteisöllisyyttä, saavutettavuutta ja hyvinvointia. Ohjelman toimeenpanoa tukevat vastuualuekohtaiset tiekartat.

Humak osallistuu aktiivisesti ammattikorkeakoulusektorin yhteiseen kestävyystyöhön Arenen työryhmissä ja Finn-ARMA-verkostossa.

Neljä läpileikkaavaa teemaa ohjaavat koulutusta, TKI-toimintaa ja kehittämistoimintaa

Kestävämpi maailma | Hyvinvoivat yhteisöt |
Nuoret ja osallisuus | Kulttuuri muutosvoimana

Kestävyysvaikutukset syntyvät yhteistyössä ohjaavien ja arvioivien tahojen, kumppaneiden sekä korkeakouluyhteisön kanssa

- **Ohjaavat tahot:** Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) ohjaa toimintaa sopimuskauden tavoitteiden kautta. Arene tuottaa kestävyysraportointimallin, kypsyystasokuvaukset ja vastuullisen TKI-toiminnan kriteeristön. Karvi arvioi korkeakoulujen kestävyysosaamisen toteutumista.
- **Strategiset, kehittämis- ja yhteistyökumppanit:** 4Q-hanke (Arcada, Diak, Humak, KAMK) vastaa yhteiskunnan kestävyysvajeeseen ja osaajapulaan. Eurooppalainen Amber Road -konsortio vahvistaa kansainvälistä vaikuttavuutta. Järjestöt, kunnat ja yritykset hyödyntävät TKI-hankkeiden kestävyysratkaisuja.
- **Korkeakouluyhteisö:** Opiskelijat vievät kestävyysosaamista yhteiskuntaan. Henkilöstö sitoutuu kestävään toimintaan. Opiskelijakunta HUMAKO osallistuu vastuullisuuden kehittämiseen.

4. Kaksoisolennaisuus- arviointi

Kohti kaksoisolennaisuus- arviointia

Kaksoisolennaisuusanalyysi auttaa tunnistamaan Humakin toiminnan olennaiset vaikutukset yhteiskuntaan ja ympäristöön sekä niihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet.

Humak ei ole tällä raportointikaudella toteuttanut kaksoisolennaisuusanalyysiä. Sidosryhmien näkemykset on huomioitu toiminnan suunnittelussa jatkuvan vuoropuhelun kautta: vuonna 2025 toteutettiin henkilöstölle suunnattu vastuullisuuskysely ja koko henkilöstön yhteinen työpaja sekä hankekumppaneille suunnattu sidosryhmäkysely. Humakin vastuullisuustyön painopisteet perustuvat strategiaan ja opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) kanssa sopimuskaudelle 2025–2028 sovittuihin kehittämisohjelmiin.

Kaksoisolennaisuusanalyysin toteuttaminen on suunnitteilla tulevilla raportointikausilla.

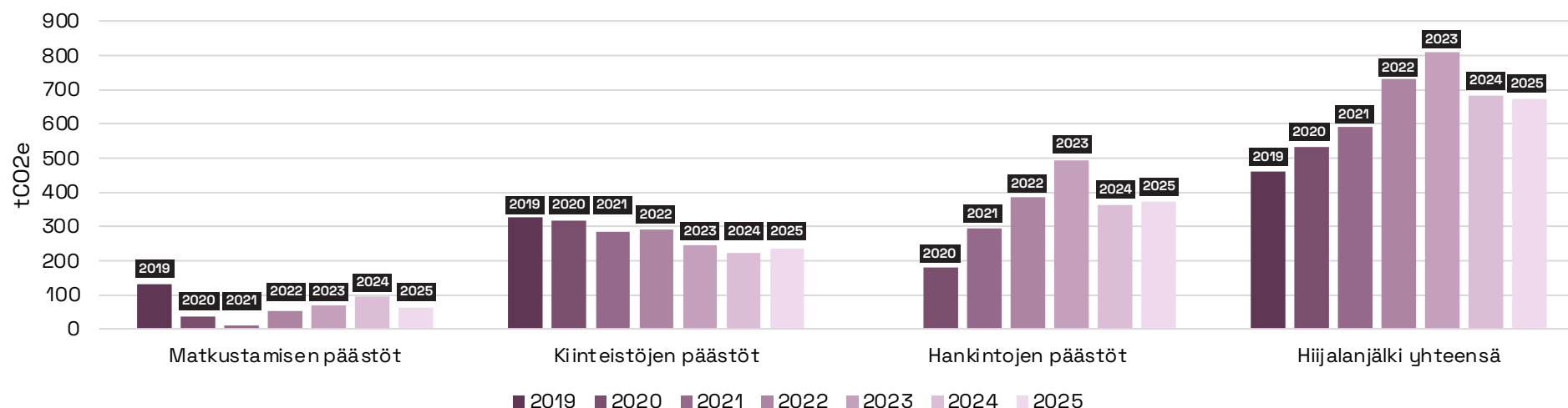
5. Ympäristövastuu ja hiilijalanjälki

Ympäristövastuu ja hiilijalanjälki

Humak on seurannut hiilijalanjälkeään vuodesta 2019 alkaen ammattikorkeakoulujen yhteisellä laskentamallilla. Kaikki päästöt ovat epäsuoria (Scope 3) ja jakautuvat kolmeen kategoriaan: kiinteistöt, matkustaminen ja hankinnat. Laskentatapaa on kehitetty vuosien varrella, esimerkiksi hankintojen päästöt lisättiin mukaan vuodesta 2020 alkaen, minkä vuoksi tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia eri vuosien välillä.

Kiinteistöjen päästöt ovat laskeneet tasaisesti vuodesta 2019 alkaen. Kiinteistöjen laskentamalli pohjautuu Suomen yliopistokiinteistöjen (SYK) tausta-aineistoihin. Matkustamisen päästöt olivat poikkeuksellisen matalat koronavuosina 2020 ja 2021, kasvoivat 2022–2024 ja laskivat jälleen vuonna 2025. Hankintojen päästöt ovat olleet suurin yksittäinen päästölähde vuodesta 2022 alkaen.

Kokonaispäästöt olivat korkeimmillaan vuonna 2023 (808 tCO₂e) ja ovat sen jälkeen laskeneet. Vuonna 2025 Humakin hiilijalanjälki oli **671 tCO₂e**, joka on 1,7 % vähemmän kuin edellisvuonna.

Päästövähennystoimet

Matkustaminen, kiinteistöt ja hankinnat muodostavat Humakin keskeisimmät päästölähteet. Humakissa on laadittu hiilijalanjälkitiekartta, joka jäsentää päästövähennystyön kolmeen kokonaisuuteen. Tiekartan myötä on siirrytty yksittäisistä toimista kohti suunnitelmallisempaa lähestymistapaa. Varsinaiset systemaattiset päästövähennystoimenpiteet ovat kuitenkin pääosin tulevien vuosien työtä.

Vuonna 2025 käynnistettiin valmistelutyö, jossa henkilöstön vastuullisuusaiheisessa työpajassa tuottamat ympäristöideat ohjasivat painopisteiden valintaa. Eniten kannatusta saivat matkustamiseen ja hankintoihin liittyvät ehdotukset, jotka näkyvät esimerkiksi matkustusohjeen päivityksenä kestävien valintojen vahvistamiseksi.

6. Sosiaalinen vastuu

Yhteisöllinen, yhdenvertainen ja saavutettava Humak

Sosiaalinen vastuu tarkoittaa Humakissa monimuotoista, yhdenvertaista ja saavutettavaa korkeakouluyhteisöä, jossa sekä henkilöstöllä että opiskelijoilla on tasavertaiset mahdollisuudet opiskella, työskennellä, kehittyä ja osallistua.

Sosiaalisen vastuun periaatteet on kirjattu Humakin strategiaan, tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja saavutettavuussuunnitelmaan sekä turvallisemman tilan periaatteisiin. Nämä periaatteet on laadittu 2024 YK-liiton pohjalta, ja ne käydään läpi jokaisen opintojakson alussa.

Syyskuussa 2025 toteutetun tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja saavutettavuuskyselyn mukaan henkilöstö ja opiskelijat kokevat yhdenvertaisuuden toteutuvan Humakissa hyvin. Kyselyn pohjalta käynnistettiin tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja saavutettavuussuunnitelman päivitys.

Henkilöstö ja työhyvinvointi

Vuonna 2025 Humakissa työskenteli yhteensä 189 henkilöä

- Naisia 142 (75 %)
- Miehiä 47 (25 %)
- Vakinaisia 146 (77 %)
- Määräaikaista 32 (17 %)
- Vaihteleva työaika 11 (6 %)
- Ylin johto: naisia | miehiä 4 (50 % | 50 %)
- Henkilöstön keski-ikä 49 vuotta

6 %

alle 30-
vuotiaat

48 %

30-50-
vuotiaat

46 %

yli 50-
vuotiaat

Henkilöstötutkimus 2026

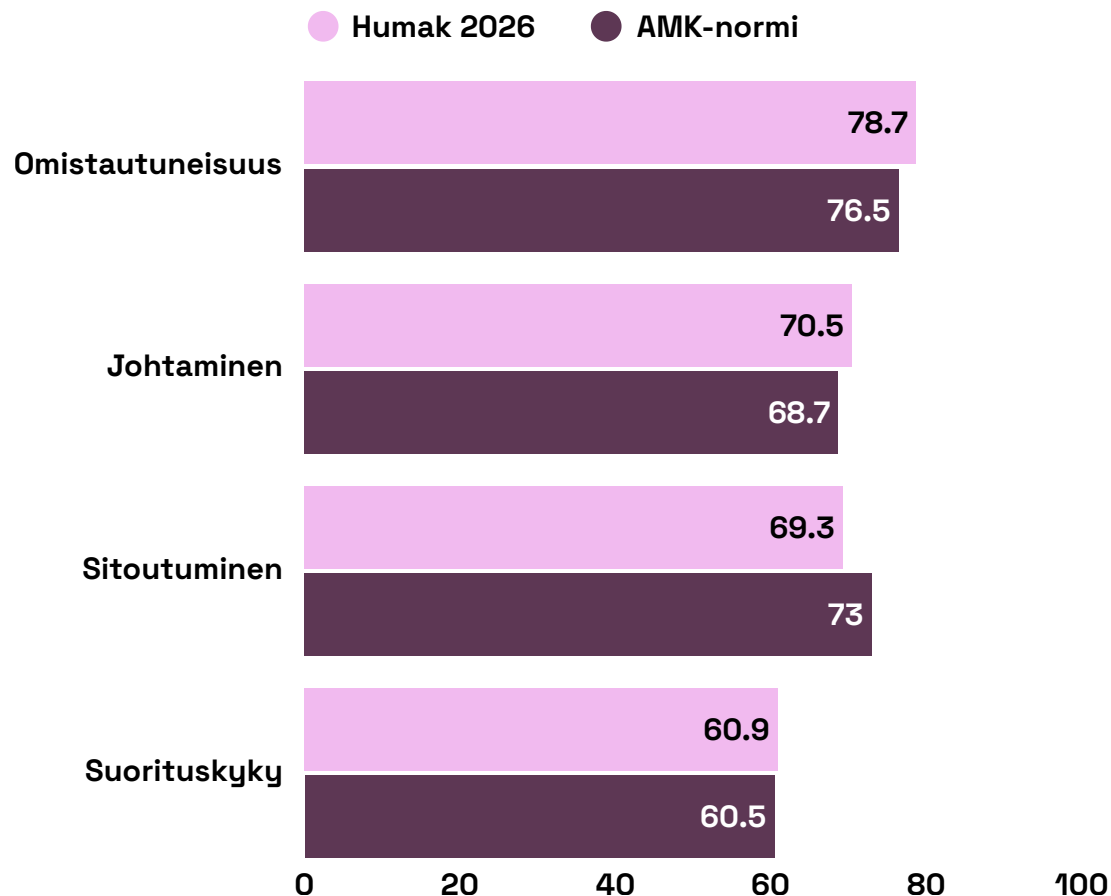
Humakissa toteutetaan joka toinen vuosi Eezy Flown PeoplePower-henkilöstötutkimus, jolla tavoitellaan kokonaiskuvaa henkilöstön hyvinvoinnista, esihenkilötyöstä ja työyhteisön toimivuudesta.

Tuloksia hyödynnetään työhyvinvoinnin kehittämiseen koko organisaatiossa ja yksittäisissä tulosyksiköissä. Vuoden 2026 alussa toteutettuun kyselyyn vastasi 78 % henkilöstöstä.

PeoplePower-indeksi vuonna 2026 oli AMK-normissa **A+** ja asiantuntijanormissa **A**. Indeksillä kuvaa henkilöstön kokemusta kokonaisuutena asteikolla C-AAA, ja luokitus kertoo, miten tulos sijoittuu suhteessa vertailuryhmään.

Vahvimmaksi teemaksi nousi omistautuneisuus. Henkilöstö kokee työnsä merkitykselliseksi ja on sitoutunut yhteisiin arvoihin. Kehittämisalueiksi tunnistettiin tiedonkulku ja yhteisöllisyys. Vastauksissa korostui yhteistyörakenteiden ja kasvokkaisten kohtaamisten merkitys yhteisöllisyyden tukemisessa.

Henkilöstökyselyn 2026 tuloksia

92 %

Voi tehdä työtään
ympäristölle kestäväällä
tavalla – parantunut
vuodesta 2024 (87 %).

88 %

Kokee Humakin
päämäärät ja tavoitteet
tavoittelemisen arvoisiksi.

41 %

Kokee työyksinäisyyttä
vähintään silloin tällöin.

Henkilöstön kestävyysosaaminen

Vuonna 2025 toteutetussa vastuullisuus- ja kestävyyskyselyssä henkilöstö nosti keskeisimmäksi koulutustarpeeksi matalan kynnyksen perustietouden siitä, mitä vastuullisuus ja kestävyys tarkoittavat omassa työarjessa. Tarpeita tunnistettiin myös vastuullisuuden pedagogisiin sovelluksiin ja tekoälyn vastuulliseen käyttöön liittyen. Keskeisimmäksi vastuullisuuden merkityksiksi nousivat huolenpito, eettisyys ja vastuu tulevaisuudesta.

Koulutustoimenpiteet

Saavutettavuus osana vastuullista työyhteisöä: Verkkokurssi perehdyttää henkilöstön vastuullisuuteen ja saavutettavuuteen Humakin omasta näkökulmasta. Kurssi on osa uuden työntekijän perehdytysohjelmaa. Vuonna 2025 kurssin suoritti kuusi henkilöä. Kurssi on toteutettu osana Climate Engine -hanketta.

Tietosuoja: Koko henkilöstölle suunnattu itseopiskelukurssi sisältäen GDPR:n, tekoälyn vastuullisen käytön ja EU:n AI Act -vaatimukset. Kurssi on osa uuden työntekijän perehdytysohjelmaa.

Hyvä hallinto: Juridiikkakoulutus 4Q-yhteistyönä neljän korkeakoulun henkilöstölle. Koulutuskokonaisuus perehdytti ammattikorkeakoulutoiminnan oikeudellisiin perusteisiin ja hallintomenettelyyn.

Opiskelijat ja opiskeluyhteisö

Vuonna 2025 Humakissa opiskeli yhteensä 2 859 tutkinto-opiskelijaa.

- AMK-tutkinto-opiskelijoita 2 549
- YAMK-tutkinto-opiskelijoita 310
- Naisia 2 328 (81 %)
- Miehiä 531 (19 %)
- Opiskelijakunnan jäseniä 645
- Määräajassa valmistuneet 63,6 %
- Opintonsa keskeyttäneitä 339
- Ensimmäistä korkeakoulu-tutkintoaan suorittavia 71,1 %
- Opiskelijoiden keski-ikä 33 vuotta

20 %

alle 25-vuotiaat

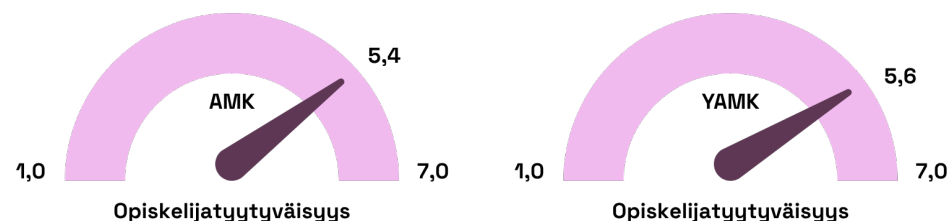
39 %

25–35-vuotiaat

41 %

yli 35-vuotiaat

Humakista valmistuneista puolet sijoittuu Uudellemaalle, noin kymmenes Varsinais-Suomeen ja vajaa kymmenes Keski-Suomeen, Pirkanmaalle ja Pohjois-Savoon.

Muita opiskelijoita Humakissa opiskeli 6 549. Esimerkiksi:

- Avoimen AMK:n opiskelijoita 1 732
- Avoimen polkuopiskelijoita 337
- Korkeakoulujen välisiä yhteistyöopinto-opiskelijoita 3 843
- Saapuneita vaihto-opiskelijoita 57

Opiskelijoiden hyvinvointi

School to Belong – tavoitteena yksinäisyyden vähentäminen

Humak liittyi keväällä 2025 HelsinkiMission School to Belong -ohjelmaan, jonka tavoitteena on vähentää yksinäisyyttä oppilaitoksissa ja vahvistaa yhteisöllisyyttä.

Ohjelma käynnistyi yksinäisyyskyselyllä, johon vastasivat sekä opiskelijat että henkilöstö. Kyselyn mukaan opiskelijoiden kokema haitallinen yksinäisyys on Humakissa (30 %) alhaisempaa kuin muissa oppilaitoksissa keskimäärin (33 %), ja Humakissa on onnistuttu luomaan hyväksyvä ja syrjimätön oppimisympäristö.

Kyselyn pohjalta laadittiin yksinäisyysstrategia ohjaamaan yhteisöllisyyden vahvistamista. Syksyllä 2025 järjestettiin henkilöstökoulutuksia yksinäisyyden tunnistamisesta ja opiskelija-aktiivien työpaja. Marraskuusta 2025 alkaen kaikille opiskelijoille on järjestetty kuukausittaiset verkkolounaat.

HelsinkiMissio on myöntänyt Humakille sertifikaatin tunnustuksena sitoutumisesta yksinäisyyden vähentämiseen. Sertifikaatti kertoo, että oppilaitoksessa on osaamista ja halua puuttua yksinäisyyteen, jotta kukaan ei jää yksin.

ZekkiPro-hyvinvointikysely

Ensimmäinen ZekkiPro-hyvinvointikysely toteutettiin syksyllä 2025 osana 4Q-yhteistyötä (Diak, Arcada, KAMK, Humak). Tulosten pohjalta käynnistyi Hyväksyen-hyvinvointiryhmä, jossa Humakin ja KAMKin kuraattorit tukevat opiskelijoita yhteisessä verkkopienryhmässä. Humakin opiskelijat olivat tyytyväisimpiä perhe- ja läheissuhteisiin, asumisoloihin sekä ystävyyssuhteisiin. Kehittämiskohteiksi tunnistettiin talouteen, ajankäytön hallintaan ja itsetuntoon liittyvät teemat sekä tuentarve opinnoissa.

Perhe ja läheiset

Asumisolot

Ystävät

Käytössä asteikko 0–10.

7. Koulutuksen kädenjälki

Kestävyys Humakin strategiassa

Strategia 2025–2030: Humakista valmistuvat opiskelijat jättävät inhimillisellä otteellaan kestävästä kädenjäljen yhteiskuntaan.

Kestävyys opetussuunnitelmissa

Kaikilla Humakin AMK-tutkinto-opiskelijoilla on yhteiset kestävästä kehityksen opinnot:

- Ekososiaalinen sivistys ja saavutettavuus (5 op)
- Kohti kestävästä maailmaa (5 op)

Yhteisten opintojen lisäksi vastuullisuus läpäisee opetussuunnitelmia laajasti. OPS-kartoituksessa tunnistettiin **42 opintojaksoa**, jotka liittyvät keskeisimmin vastuullisuuteen ja kestävästä kehitykseen. Laskennassa huomioitiin ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyysden lisäksi Humakin profiliin kuuluvat saavutettavuuden, osallisuuden, yhdenvertaisuuden, ihmisoikeuksien, moninaisuuden ja kielellisen saavutettavuuden teemat.

OPS-kartoitus on toteutettu tekoälyavusteisesti ja yksiköiden asiantuntija-arvioita hyödyntäen. Kun jatkossa kaikille opintojaksoille kirjataan tieto siitä, mitä kestävyysden ulottuvuuksia ne edistävät, myös kartoituksen menetelmä tarkentuu ja raportointi helpottuu.

Humakin avoin AMK tarjoaa useita kestävyysaiheisia opintojaksoja ja lyhyempiä mikrokursseja esimerkiksi kestävyys-

muotoilusta ja toimintakulttuurin uudistamisesta. Vuodesta 2021 alkaen Humak on tarjonnut YAMK-tasoista englanninkielistä COSM (Culture, Organisation & Sustainability Management) -opintokokonaisuutta, joka keskittyy kulttuurialan organisaatioiden ja ammattilaisten kestävyysosaamisen vahvistamiseen. Opintoja on ollut toteuttamassa yli 30 kansainvälistä asiantuntijaa. Avoimen AMK:n ja ristiinopiskeluverkon tarjonnan kautta Humakin kestävyysosaaminen tavoittaa laajasti työelämässä toimivia ja muiden korkeakoulujen opiskelijoita.

Kestävyysosaamista kehitetään suunnitelmallisesti

Kestävyysosaamisen vahvistaminen kuuluu Humakin valmennuspedagogisen ohjelman 2025–2028 ensimmäiseen teemaan, Vastuulliseen koulutukseen. Teemassa edistetään opiskelijoiden ja henkilöstön kestävyysosaamista, eettistä toimintaa sekä koulutuksen saavutettavuutta ja esteettömyyttä. Osaamisen kehittymisen seuranta vahvistetaan lisäämällä kestävyysosaamista koskeva kysymys sekä opintojaksopalautealomakkeeseen että Humakin omaan opiskelijapalautekyselyyn. Syksyllä 2026 opintojaksoille otetaan käyttöön myös Arenen liikennevalomalli, joka ohjaa tekoälyn vastuullista käyttöä oppimistehtävissä.

Kestävyyssosaaminen tuloksina ja kehittämiskohteina

AVOP 2025 -tuloksia

AVOP 2025 -kyselyn Opinnäytetyö-kysymysryhmässä Humak saavutti AMK-tutkintojen osalta kansallisen kärkisijan (sija 1/22, koulutusarvosana). Tulos heijastaa Humakin vahvaa henkilökohtaisen ohjauksen kulttuuria. Myös opintojen suunnittelu ja ohjaus -kysymysryhmässä Humak sijoittui toiseksi koulutusarvosanoiden vertailussa niin AMK- kuin YAMK-tutkinnoissa.

Humak otti käyttöönsä AVOP-kyselyn kestävyyssosaamista koskevat väittämät ensimmäisten ammattikorkeakoulujen joukossa vuonna 2025 ja ylitti molemmissa väittämissä kansallisen keskiarvon AMK-tutkinnoissa. YAMK-tutkintojen osalta jäätin molemmissa väittämissä (5,0 ja 5,3) hieman kansallisen keskiarvon alle (5,3 ja 5,5).

5,5 | 7,0

Kestävän kehityksen osaamiseni omalla alallani on lisääntynyt opintojeni aikana. Ammattikorkeakoulujen AMK-tutkintojen ka 5,4.

5,6 | 7,0

Opintoni ovat lisänneet motivaatiani edistää kestävyyttä työelämässä. Ammattikorkeakoulujen AMK-tutkintojen ka 5,4.

Opinnäytetyöt kestävyyden edistäjinä

Kestävyyteen ja vastuullisuuteen kytkeytyviä töitä oli noin kaksi kolmasosaa vuonna 2025 valmistuneista opinnäytetöistä. Sosiaalinen kestävyys painottuu opinnäytetöissä selvästi: osallisuus, kotoutuminen, yhdenvertaisuus, mielenterveys, nuorisotyö ja vammaispalvelut ovat Humakin koulutusalojen luontaisia teemoja. Ekologisen kestävyyden töitä löytyy erityisesti seikkailukasvatuksen ja luontolähtöisten menetelmien alueelta.

Humakin vastuullisuusprofiili näkyy opinnäytetöissä ennen kaikkea inhimillisenä, yhteisöllisenä ja saavutettavuutta korostavana kestävytenä.

Analyysi perustuu vuoden 2025 opinnäytetöiden tiivistelmiin ja on toteutettu tekoälyavusteisesti. Tarkempi analyysi on mahdollista toteuttaa jatkossa opinnäytetyöprosessin hallintajärjestelmä Wihiä kehittämällä.

Harjoittelut kestävyyssosaamisen kehittäjinä

Harjoittelujen kestävyys sisältöjä ei tällä raportointikaudella vielä seurata systemaattisesti. Harjoittelusopimukseen ja opintojaksopalaute-lomakkeeseen lisätään kestävyysosaamisen kehittymistä koskeva kysymys, jolloin seuranta käynnistyy systemaattisesti.

8. TKI-toiminnan kädenjälki

TKI-toiminnan kädenjälki

Humakin TKI-toiminta vahvistaa yhteisöjä, kulttuurista kestävyyttä ja inhimillistä osaamista – paikallisesti ja kansainvälisesti.

Humakissa TKI-toiminta ja kestävä kehitys kytkeytyvät toisiinsa kaikilla tasoilla – hankkeiden suunnittelusta toteutukseen ja viestintään. Jokaisen hankkeen kohdalla tunnistetaan ne YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (SDG), joita hanke edistää. Tavoitteet kirjataan projektinhallintajärjestelmään, ja ne nostetaan esiin myös hankeviestinnässä.

Vuosi 2025 oli Arenen vastuullisen TKI-toiminnan kestävyyskriteerien käyttöönottovuosi Humakissa. Kriteeristö kattaa ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden sekä yleiset vastuullisuusperiaatteet. Kriteerien soveltaminen hanketoiminnan eri vaiheisiin on yksi Humakin TKI-toiminnan kehittämisen painopisteistä.

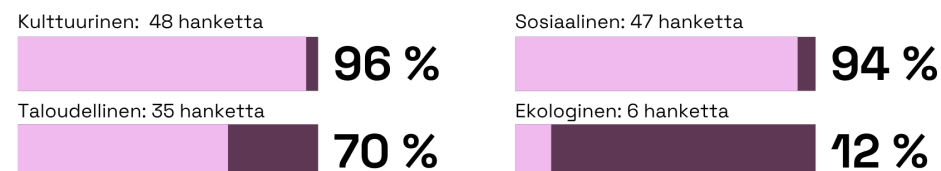
Vuoden 2025 aikana Humakissa rakennettiin TKI-toiminnan tutkimusohjelmarakenne. Ilmiöpohjaiset tutkimusohjelmat **Resilientti yhteiskunta, Uudistuvat yhteisöt ja Elinvoimaa elämyksistä** jäsentävät Humakin TKI-toiminnan kestävyysteemoja sosiaalisen, kulttuurisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyuden näkökulmista.

Vuoden 2025 avainlukuja:

• TKI-hankkeet	50
• SDG-tavoite hankkeissa	100 %
• Arenen TKI-kriteeristön käyttöönotto	2025
• Kestävyysjulkaisut	noin 34 %
• Avoimen julkaisemisen osuus	83 %
• Kumppanit hankkeissa (26 kotimainen ja 68 KV)	94
• Arenen TKI-kypsyystaso	Edistynyt (4)

Kestävyysjulkaisujen tunnistamisessa käytettiin julkaisun nimeen ja avainsanoihin pohjautuvaa analyysiä. Osalta julkaisuista puuttuvat avainsanat, joten todellinen kestävyysjulkaisujen osuus on todennäköisesti raportoitua suurempi. Justus-tietokannan avainsanoitusta kehitetään seuraavaa raportointikierrosta varten.

Kestävyysulottuvuudet Humakin TKI-hankkeissa

Kestävän kehityksen tavoitteet TKI-hankkeissa

Humakissa kestävä kehitys on osa jokaisen TKI-hankkeen suunnittelua. Kullekin hankkeelle tunnistetaan ne YK:n kestävä kehityksen tavoitteet, joita se edistää ja kerrotaan, miten. Käytännössä valitaan korkeintaan kolme keskeisintä, vaikka hanke edistäisi useampaakin. Vuonna 2025 Humakin hankkeet edistivät yhteensä 13 eri SDG-tavoitetta.

Humakin kestävä kehityksen ohjelmassa on tunnistettu neljä painopistetavoitetta: hyvä koulutus, eriarvoisuuden vähentäminen, kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä rauha ja oikeudenmukaisuus. Nämä valinnat heijastavat Humakin yhteiskunnallista tehtävää korkeakouluna, joka on erikoistunut yhteisöjen kehittämiseen, kulttuurituotantoon ja kielelliseen saavutettavuuteen. Humakin hankkeissa eriarvoisuuden vähentäminen ja hyvä koulutus nousivat esiin vahvimmin. Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä rauha ja oikeudenmukaisuus ovat kehityksessä olevia painopisteitä. Terveysteen ja hyvinvointiin sekä ihmisarvoiseen työhön liittyvät hankkeet heijastavat puolestaan Humakin strategisia valintoja ja koulutusaloja.

Humakin TKI-toiminta on rakenteellisesti kumppanuuspohjaista – kehittämistyö tehdään aina yhdessä kentän toimijoiden kanssa. Tämä näkyy SDG 17:n (Yhteistyö ja kumppanuus) korkeassa osuudessa: 46 % hankkeista edisti kumppanuuden rakentamista. Sidosryhmäkysely 2025 vahvistaa tätä: asteikolla 1–5 kumppanit antavat Humakille kiitettävän arvion yhteistyökyvyssä (4,7), luotettavuudessa (4,6), asiantuntevuudessa (4,6) ja hyödyllisyydessä (4,4).

SDG	Tavoite	Osuus hankkeista
10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN	Eriarvoisuuden vähentäminen*	54 % 27 kpl
4 HYVÄ KOULUTUS	Hyvä koulutus*	42 % 21 kpl
11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT	Kestävät kaupungit ja yhteisöt*	12 % 6 kpl
16 RAUHA, OIKEUDENMUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO	Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto*	8 % 4 kpl
3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA	Terveyttä ja hyvinvointia	52 % 26 kpl
17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS	Yhteistyö ja kumppanuus	46 % 23 kpl
8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA	Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua	34 % 17 kpl

*Humakin kestävä kehityksen ohjelman painopiste.

Strategiapäällikön loppusanat

Humakin ensimmäinen kestävyysraportti on valmis. Raportti kattaa koulutuksen, TKI-toiminnan, johtamisen ja hiilijalanjäljen tehden vastuullisuustyön näkyväksi sekä humakilaisille että ulkoisille sidosryhmille. Tämä on merkittävä virstanpylväs. Ensimmäinen raportointikierros on opettanut paljon. Tiedonkeruuprosessit ovat selkiytyneet, vastuut ovat jakautuneet ja mittariston kehittämistarpeet on tunnistettu. Kehittämistarpeiden tunnistaminen on jo itsessään tulos.

Prosessi on myös kasvattanut henkilöstön kestävyystietoisuutta. Raportti ei synny tyhjiössä, sen takana on laaja joukko ihmisiä, jotka ovat tunnistaneet, keränneet ja arvioineet tietoa omasta työstään kestävyysnäkökulmasta. Sekin on vastuullisuustyötä.

Seuraava raportti pystyy jo osoittamaan kehityssuunnan. Kestävyysosaamisen seuranta systematisoituu jatkossa: kestävyys huomioidaan aiempaa kattavammin harjoittelusopimuksissa, palautteenkeruussa ja opintojaksoilla. Opintojaksoille otetaan myös käyttöön Arenen liikennevalomalli tekoälyn vastuullisen käytön ohjaamiseksi.

Vastuullisuustekojen palkitseminen ja Humakin tapahtumaohjeistus vahvistavat kestävyyttä arjen käytänteissä. Ympäristövastuun puolella matkustusohje on päivityksessä ja hankintojen kestävyyskriteereitä kehitetään.

Arenen kestävyysohjelman 2026–2030 myötä luontojalanjäljen laskenta käynnistyy koko AMK-sektorilla. Humakin kestävyysohjelman päivitys luo suunnan koko seuraavalle ohjelmakaudelle, ja tiedonkeruuprosessien systematisointi tukee kaikkea tätä. Pohja on luotu. Nyt rakennetaan eteenpäin.

Haluan kiittää kaikkia raportointiin osallistuneita humakilaisia. Erityiskiitos kuuluu raportointiryhmän jäsenille Johanna Henrikssonille, Pekka Harjulalle, Anu Virtaselle ja Emma-Karoliina Reposelle.

Titta Pohjanmäki

HUMAK[®]